

Miten kaupunkiympäristössä tuetaan pölyttäjiä ?

- esimerkkejä Helsingistä

Tuuli Ylikotila

Pölyttäjäseminaari 13.10.2022
Luontokunnat

Helsinki

Strategiset tavoitteet

*Luonnonvaraisten lajien
suojaelu*

+

*Tarhattujen pölyttäjien
kestävä käyttö*

**Pölyttäjien määrän ja monimuotoisuuden
vähentäminen on pysäytetty.**

**Luonnon- ja viljelykasvien
pölytys on turvattu.**

Kaksi pääteemaa, jakautuen viiteen aihepiiriin

Lisätään ja parannetaan pölyttäjien elinympäristöjä

1. Vahvistetaan taantuneiden pölyttäjälajien kantoja

- Toimenpiteet 1-4

2. Parannetaan pölyttäjien elinolosuhteita ja elinympäristöjä

- Toimenpiteet 5-8

Lisätään pölyttäjiä tukevaa tietoa ja toimintaa

3. Edistetään tarhattujen pölyttäjien turvallista käyttöä

- Toimenpiteet 9-13

4. Vahvistetaan pölyttäjien seuranta ja tutkimusta

- Toimenpiteet 14-22

5. Lisätään pölyttäjiin liittyvää tiedonvälitystä ja yhteistyötä

- Toimenpiteet 23-27

Kaupungin tavoitteet ja toiminta pölyttäjien tukemiseksi

- Kansallinen pölyttäjästrategian tavoitteet ja toimenpiteet
 - Kunnille ei osoitettu päävastuuta toimenpiteistä
 - Kunnat mukana toimijoina useissa toimenpiteissä (12)
 - Helsinki mukana strategian laatimisessa
- LUMO-ohjelma
 - Sisältää hyönteisiin, erityisesti tärkeisiin pölyttäjiin liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä
- Helsingin luontoseurantasuunnitelma 2022 – toimenpiteiden vaikuttavuus
 - [Helsingin kaupungin luontoseurantasuunnitelma](#)
 - Lentävien hyönteisten yleisseuranta (Malaise-pyydys)
 - Kimalaiset, päiväperhoset (linjalaskenta, Pölyhyöty-hanke 2019 -)
 - Yöperhoset (valorysä, Harakan saari)

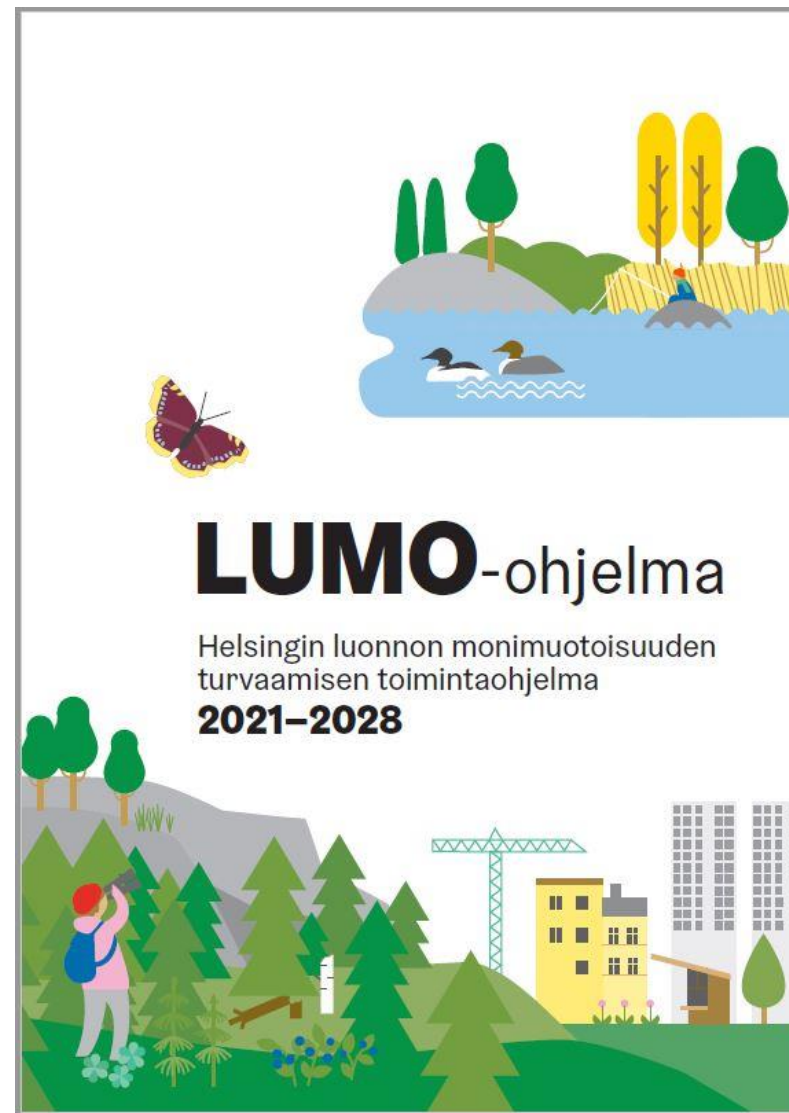
LUMO-ohjelma

Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma 2021-2028

- 11 tavoitetta, 95 toimenpidettä
- Pölyttjästrategian toteuttaminen, 6 tavoitetta, useita toimenpiteitä

Linkki LUMO-ohjelmaan:

<https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/asuminen-ja-ymparisto/luonto/lumo/LUMO-ohjelma.pdf>

Tavoite 1: Helsingin luonnon monimuotoisuutta lisätään ja hyödynnetään entistä paremmin koko kaupungin toiminnassa

YMPÄRISTÖJOHTAMINEN

- Uudessa Helsingin kaupunkistrategiassa 2021 - 2025 lumotavoitteet hyvin esillä
- Ympäristötieto entistä laajemmin käyttöön suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa
- Helsingille malli ekologisesta tilinpidosta ja kompensatiosta
- Tiivistyvän kaupungin ja luonnon arvokohteiden säilymisen ristiriita

MAANKÄYTÖNSUUNNITTELU, SUUNNITTELU

- Sini- ja viherverkostoja kehitetään – vaikutetaan hyönteisten tärkeimpiin elinympäristöjen säilymiseen
- Uusi luonnonsuojeluohjelma 2025 -2034
- Yleiskaavan toteutusohjelma:
 - metsiä ja puustoisia alueita säilytetään noin 30 % pinta-alasta
 - arvokkaimmat luontoalueet jätetään rakentamisen ulkopuolelle

KUNNOSSAPITO

- Kunnossapidon ohjeita päivitetään, lumonäkökulma ja luonnon arvokohteet huomioiden

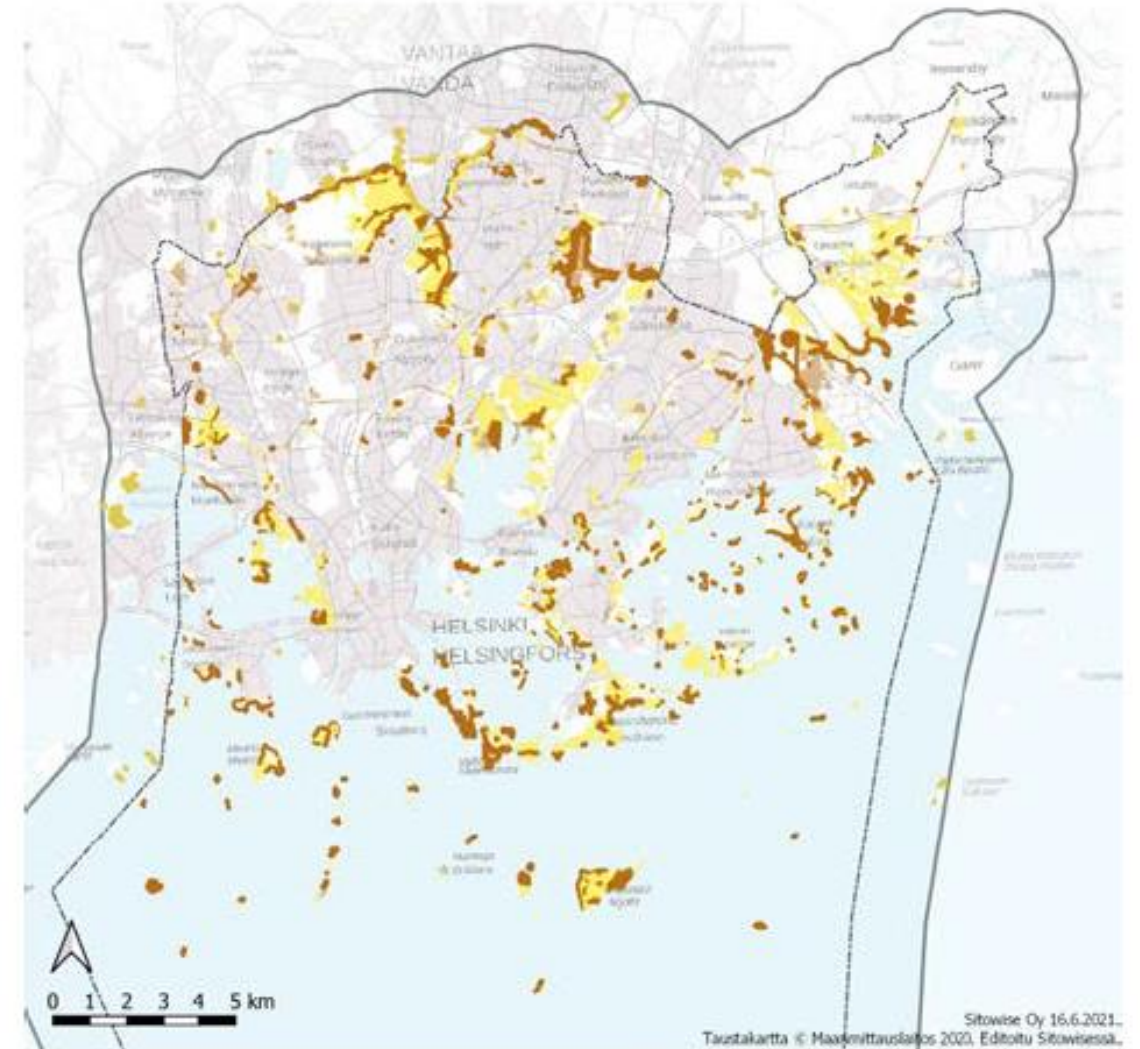
Tavoite 2: Sini- ja viherverkostojen toimivuutta vahvistetaan

- Niittyverkosto - merkittävien elinympäristöjen verkosto pölyttäjien kannalta
- Verkostotarkastelulla niittyjen sijainti toisiin hahmottuu, ja merkittävät niittykeskittymät erottuvat kokonaisuudesta
- Resurssit saadaan kohdennettua merkittäviin kohteisiin ja osakokonaisuuksiin

”Perinnekedoista kaupunkiiniittyihin – Helsingin niittyverkoston kehittämissuunnitelma” 2021

Kaupungin karttapalvelu (<https://kartta.hel.fi/>) > Aineistot > Niittyverkosto 2021.

Niittyverkostonselvitys ja kehityssuunnitelman raportti kaupunkiympäristön julkaisusarjassa: [Perinnekedoista kaupunkiiniittyihin – Helsingin niittyverkoston kehittäminen](#)

Laadullinen luokittelu (nykytila)

- Niittyverkoston arvokohde
- Muu niitty
- Niittyverkoston tukialue
- Arvokohde, Helsingin verkoston keskeisten yhteyksien ulkopuolella

Tausta-aineistoja

- Tarkastelualue
- Kaupungin rajat

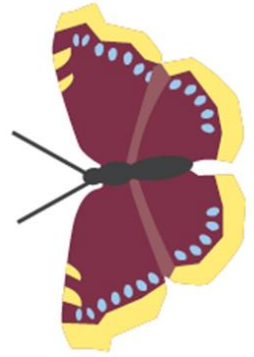
Kuva 37. Niittyverkoston kohteiden laadullinen luokittelu nykytilassa on laadittu yksityiskohtaisempaan verkostoaineistoon.

Tavoite 3: Luontotyypit tunnistetaan mahdollisimman kattavasti ja niiden säilymistä edistetään

- Kaupungin luontotietojärjestelmässä (LTJ) tiedot uhanalaisten ja silmäpidettävien luontotyyppien esiintymistä, inventoinnit vuodesta 2017
- Uhanalaisten ja silmälläpidettävien luontotyyppi-esiintymien arvoluokitus suunnittelun ja kunnossapidon tueksi
- Helsingissä perinnebiotooppeihin kuuluvat kedot, niityt ja hakamaat kaikista uhanalaisimpia luontotyyppinä
- Perinnebiotoopeille ja muille arvokkaille niityille kohdekohtaiset hoitosuunnitelmat, tavoitteena huomioida paremmin pölyttäjät ja muut hyönteiset suunnitelmia päivitettäessä

Tavoite 5.: Rakennetun ympäristön luonnon monimuotoisuutta rikastetaan tulevaisuutta ennakoiden

- Lahopuuta jätetään viheralueille
- Kaupunkikasvioppaan kasvivalintaohjeita on päivitetty
- Kaupunkitilaohjeiden kasvillisuusosio päivitetty – lumo näkökulmaa lisätty
- Viherkerrointa käytettiin 21 ja viherkatto määrättiin 23 asema- kaavahankkeessa
- Helsingin Yliopiston kanssa tutkitaan viherkattoja mm. uhanalaisten lajien elinympäristöinä

OmaStadi-projekti Nurmikot niityiksi

- 10 puistoa, joiden nurmikkoalueita muutetaan niittymäiseksi hoitoa muuttamalla
- Viikissä rakennettu nurmikon tilalle uusniittyä, seurantaa 2021-2022
- Niittykohteista tehtiin viestintäkampanja ja kahdeksaan kohteeseen suunniteltiin infotaulut

Uusympäristöjä lisää !

OmaStadi Nurmikot niityksi 2020-2021

Nurmikot niityiksi • Gräsmattor till ängar • Lawns to meadows

Helsinki

Kaupunkilaisten ehdottamassa Nurmikot niityiksi -hankkeessa Helsingin kaupunki korvaa vähällä käytöllä olevia nurmikoita niityillä. Monipuolinen kasvillisuus ja hyvinvoiva maaperä auttavat ilmastoa sitomalla hiiltä. Ne myös hillitsevät vesistökuormitusta ja tarjoavat elinympäristön monille lajille.

Niitty houkuttelee pörräisiä

Tarvitsemme kipeästi pölyttäjähyönteisiä. Maailman tärkeimmistä ruokakasveista enemmän kuin kolme neljäsosaa on pölyttäjästä riippuvaisia. Luonnonvaraisista kukkakasveista liki 90% tarvitsee pölyttäjiä. Mikäli pölyttäjät katoaisivat, lautasiltamme jäisivät puuttumaan esimerkiksi monet marjat ja hedelmät.

Pölyttäjien määrä maailmassa on vähentynyt huolestuttavalla vauhdilla. Tähän on vaikuttanut hyönteisten tärkeiden elinympäristöjen, kuten niityjen ja ketojen, katoaminen. Niitykasvit tarvitsevat pölyttäjiä, ja pölyttäjät kukkaniittyjä. Siksi osa tämän puiston nurmikoista on muutettu niityiksi. Hyönteisille iloa on pienistäkin kukkivista alueista ja kukkivista puista.

Pölyttäjinä voivat toimia kimalaiset, mehiläiset, perhoset ja kukkakärpäset, mutta myös kovakuoriaiset ja muurahaiset!

Auta kotipihan pörräisiä!
Jätä osa nurmikosta leikkaamatta.
Istuta pölyttäjiä houkuttelevia kasveja.
Muista myös syys- ja kevätkukkijat.
Rakenna hyönteishotelli.
Älä käytä kemiallisia torjunta-aineita.

Maanpäällisen lajiston monimuotoisuus ruokkii elämää myös maan alla. Maaperä ylläpitää luonnon kiertokulkua kierrättämällä ravinteita, sitomalla hiiltä ilmakehästä ja varastoimalla vettä. Myös 95 % ruuastamme on riippuvaisia maaperästä.

Helsingfors stad ersätter föga utnyttjade gräsmattor med ängar i projektet Gräsmattor till ängar som föreslagits av stadsborna. En mångsidig växtlighet och en välmående jordmän hjälper klimatet genom att lagra kol. De bidrar också till att minska belastningen av vattendrag och erbjuder livsmiljöer för flera arter.

Hjälp insekterna på din gård!

- Lämna en del av gräsmattan oklippt.
- Plantera växter som lockar pollinerare. Kom även ihåg de som blommar på hösten och våren.
- Bygg ett insekthotell.
- Undvik kemiska bekämpningsmedel.

The 'Nurmikot niityiksi' (Lawns to meadows) project proposed by residents of Helsinki involves the City replacing little-used lawns with meadows. Diverse vegetation and healthy soil help the climate by binding carbon. They also reduce the strain on the water system and offer habitats for many species.

Help insects in your own garden!

- Leave a section of the grass uncut.
- Plant plants that attract pollinators. Don't forget about plants that bloom in the autumn and spring when pollinators have less to eat.
- Build an insect hotel.
- Do not use chemical pesticides or herbicides.

Olet tässä
Du är här / You are here
Linnalahdenpuisto
Borgviksparken

112
Yleinen hätänumero
Nödnummer
Emergency number

Redaktör: Bülte Sar Acikler / Group: ja Helsingin kaupunki, Perustajat ja tahto: Vappu Ormola / Maastonta Oy, Helsingin kaupunki 2017.

- OmaStadi hankkeen opastaulu teemalla ”Niitty houkuttelee pörräisiä”

Maaherranpuiston rakennettu niitty Viikissä, ensimmäinen kasvukausi elokuussa 2021

Uuselinympäristöt

Kaupunkikasviopas päivitetty 2022

Linkki: <https://kaupunkikasviopas.hel.fi/hakemisto/>

Lajivalinta- ja taimikokosuosituksia erilaisille viheralueille

- kotimaisten luonnonkasvien suosiminen, kestävien ja hyväiksi havaittujen koristekasvien rinnalla
- ohjeita monimuotoisuuden edistämiseksi – lajivalinnat ja muut toimet
- puuvartistet/ruohovartistet/sipulikukat
- päivitystyön yhteydessä lisätty tietoa hyvistä mesi- ja siitepölykasveista sekä kasvien merkityksestä perhosille ja mesipistiäisille
- myös kasvit, joita ei käytetä, mm. haitalliset vieraskasvit

Tieteellinen nimi	Suomalainen nimi	Kasviryhmä	Saatavuus Suomesta	Ominaisuudet	Status Helsingissä	Suosituks	Käyttö katualueilla	Historiallinen käyttö
			<p>A = hyvä saatavuus</p> <p>B = taimimäärät tai taimikoot pieniä</p> <p>C = ennakkotilaus tarpeen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Suomessa luonnonkasvi - lievästi myrkyllinen - hyvin myrkyllinen - mesi- ja siitepölykasvi - tarkkailtava haitallinen vieraslaji - hedelmä- ja marjakasvi - kansallinen geenivara - FinE 	<ul style="list-style-type: none"> - Herkkukasvi - Helsingin tunnuskasveja - Arvokas harvinaisuus Helsingissä - Helsingistä lisäykseen otettu 	<ul style="list-style-type: none"> - Käyttöä lisätään (*)suositeltava lisäyslähde - Siemenetön tarhakurtturuusu - Kurtturuusun tilalle 	<ul style="list-style-type: none"> - Katupuuksi soveltuva - Ahtaaseen katutilaan - Liikennealueille sopiva pensas - Näkemäalueille sopiva pensas alle 70 cm - Myös kantavaan kasvualustaan - Suolaa sietävä 	<ul style="list-style-type: none"> - Venäjän vallan ajan laji - Kartano- ja huvilakasvi - 1900-luvun alku - 1940-1950-luvut - 1960-1970-luvut - 1980-luku - 2000-luku
Amelanchier laevis	sirotuomipihlaja	lehtipensas		mesi- ja siitepölykasvi	Helsingin tunnuskasveja			kartano- ja huvilakasvi, 1900-luvun alkupuolisko, 1940-1950-luvut
Amelanchier lamarckii	rusotuomipihlaja	lehtipensas		mesi- ja siitepölykasvi			liikennealueille sopiva	1900-luvun alkupuolisko, 1940-1950-luvut, 1960-1970-luvut, 1980-luku
Aronia 'Viking'	marja-aronia	lehtipensas		mesi- ja				1960-1970-

HELSINGIN KAUPUNKITILAOHJE

KAUPUNKITILAN OHJEKORTIT

Kaupunkitilaohje on käsikirja, jonka avulla saavutetaan Helsingin kaupunkiympäristölle asetetut tavoitteet

Uutta sisältöä:

Kasvillisuus-aiheiset ohjekortit ovat päivittyneet!

[Tutustu täältä](#)

[Kaupunkitilaohjeen kasvillisuusohjeet ovat työn alla. Sisältöihin ja rakenteeseen on tulossa päivityksiä vuoden 2021 s...](#)

Tähän hakemistoon on koottu kasvillisuutta käsittelevät ohjeet. Kasvillisuuteen liittyviä rakenneratkaisuja on osiossa kuvauksia on osioissa **Aluetyypit** ja **Kaupunkitilat**. **Kalusteet ja varusteet** -osiossa kuvataan kasvillisuuteen liittyvissä osiossa kasvualueita ja katteita sekä istutusten rajauksiin käytettäviä materiaaliavaihtoehtoja.

Haitalliset vieraskasvit Uusi

Dynaamiset perennaistutukset Uusi

Hulevesi- ja kosteikkokasvillisuus Uusi

Katu- ja puistopuut Uusi

Katuvihreä Uusi

Kausikasvit Uusi

Maisemapellot Uusi

Niityt Uusi

Köynnökset Uusi

Nurmikot ja kukkivat nurmet Uusi

Pensaat Uusi

Perennat Uusi

Ryhmäruusut Uusi

Sipulikukat ja muut geofyytit Uusi

Syötävät kasvit puistoissa Uusi

Metsien kasvillisuus Luonnos

+ INSPIROIDU

Niityt

TILOJA: UUSI PÄIVITETTY: 25 SYYSKUUEN, 2022 LUOTU: 24 HUHTIKUUN, 2022

Niityt ylläpitämällä vaalimme kulttuurimaisemia ja kulttuuriperintöä, tarjoamme asukkaille elämyksellisiä ja kauniita virkistysalueita sekä lisäämme kaupunkiluonnon monimuotoisuutta. Niityt tuottavat arvokkaita ekosysteempalveluita kuten pölytyspalveluja viljely- ja luonnonkasveille, hyvinvointia ja elämyksiä ihmisille, ja hiilensidontaa ja hulevesien imeytys-, viivytys- ja puhdistuspalveluja.

Sisältö

Säilytämme arvokkaita luonnonniittyjä osana Helsingin monipuolista viher- ja virkistysalueverkostoa. Helsingin perinnebiotoopit ovat suurimmaksi osaksi luokiteltu arvoniittyihin ja otettu hoidon piiriin. Hoidamme perinnebiotooppeja perinteisin menetelmin niittämällä tai suosimalla laidunnusta.

Helsingin niityt koostuvat perinnebiotooppien lisäksi rantojen ja kallioiden luonnonniityistä, entisistä pelloista ja rakennetuista uusniityistä. Rakennetuissa ympäristöissä lisäämme niitymaisten alueiden määrää perustamalla dynaamisia perennaistutuksia ja yksivuotisia kylvöniittyjä, muuttamalla vähäkäyttöisiä ja huonokuntoisia nurmikoita niityiksi sekä rakentamalla kadunvarsien, raideliikenteen viherkaistojen ja viherkattojen uusniittyjä.

Niityt ovat avoimia, puuttomia tai vähäpuustoisia maisematiloja, jotka tarjoavat elinympäristön harvinaistuneille eliöille sekä vaihtelua ja virkistystä asukkaille. Vanhan maatalouden myötä syntyivät niitylajistoltaan rikkaimmat niitytyypit, joita kutsutaan **perinnebiotoopeiksi**. Suomessa kaikkien perinnebiotooppien pinta-ala on vähentynyt yli 90 % viimeisten 50 vuoden aikana ja kaikki perinnebiotoopit ovat uhanalaisia luontotyyppejä. **Uusniityillä** tarkoitetaan ihmisen luomia, kylvämällä ja/tai istuttamalla rakennettuja niitymaisia alueita.

Niityt ja ketojen kasvilajisto koostuu heinistä, sarakasveista ja kukkivista ruohovartisista kasveista. Niityjen kasvistossa on alkuperäisiä luonnonkasveja, mutta myös runsaasti muinais- ja uustulokkaita. Rakennetuilla uusniityillä käytetään luonnonkasvien lisäksi myös näyttäviä yksi- ja monivuotisia ruohovartisia koristekasveja tuottamaan iloa ja elämyksellisyyttä asukkaille.

Kuvat

Käyttöniitty A2/B2 Kelkkapuistossa hoidetaan niittämällä kerran kesässä. Niittojätettä ei kerätä. Kuva Helsingin kaupungin aineistopankki.

- Kasvillisuus

Kaupunkitilaohjeen kasvillisuusohjeet ovat työn alla. Sisäitöihin ja rakenteeseen on tulossa päivityksiä vuoden 2021 aikana.

Tähän hakemistoon on koottu kasvillisuutta käsittelevät ohjeet. Kasvillisuuteen liittyviä rakenneratkaisuja on osiossa **Tyyppiratkaisut**. Viikuvauksia on osioissa **Aluetyypit** ja **Kaupunkitilat**. **Kalusteet ja varusteet** -osiossa kuvataan kasvillisuuteen liittyviä varusteita ja **Materiaalit** -osiossa kasvualueita ja katteita sekä istutusten rajauksiin käytettäviä materiaalinvaihtoehtoja.

Haitalliset vieraskasvit Uusi

Dynaamiset perennaistutukset Uusi

Hulevesi- ja kosteikkokasvillisuus Uusi

Katu- ja puistopuut Uusi

Katuvihreä Uusi

Kausikasvit Uusi

Maisemapellot Uusi

Niityt Uusi

Köynnökset Uusi

Nurmikot ja kukkivat nurmet Uusi

Pensaat Uusi

Perennat Uusi

Ryhmäruusut Uusi

Sipulikkukat ja muut geofyytit Uusi

Syötävät kasvit puistoissa Uusi

Metsien kasvillisuus Luonnon

+ INSPIROIDU

Vierheralueiden monipuolistaminen lisää luonnon monipuolisuutta

PÄIVITTY: 25 SYYSKÄÄN, 2022 LIUOTU: 30 JOULUKUUN, 2021

Annan monimuotoisessa puistoympäristössä niityt on leikattu kulkua helpottaviksi ja ohjaaviksi poluiksi. Kuva Satu Tegel.

Sisältö

Monimuotoisinta kaupunkiluontoa tavataan niillä puistoalueilla, joissa on runsaasti erilaisia elinympäristöjä. Monimuotoisuuden näkökulmasta heikkoja puolestaan ovat yksittäiset katupuut, kulkupenkit tai nurmikolohkot.

Puistoalueet on syytä pyrkiä hahmottamaan osana niitä ympäröivää kokonaisuutta, jossa puistojen eri osa-alueet kuten istutukset, puuykkärit, vesialueet, nurmikot, niityt, lahoppuut ja niitä ympäröivä muu maankäyttö täydentävät toisiaan. Luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen puistoissa pätee sama nyrkkiä sääntö, kuin metsissäkin: vähemmän hoitoa tarkoittaa yleensä enemmän luontoa. Määränsä vähäisempi hoito perustuu kuitenkin ympäristön tarkkailuun ja osuvaan ohjaukseen.

Monin puistoihin voimme huoletta päästää enemmän luontoa. Niissä puistoissa tulisi pyrkiä tietoisesti lisäämään niittymäisiä alueita nurmikoiden kustannuksella, sillä vapaasti kasvavat, hieman villintyneetkin pensaatutukset ja suunnitelmallisesti lisätyt lahoppuut, kivikaoioidet ja korkeasta sorasta voidaan rakentaa erilaisia kivikoita ja hietkoita sekä muita kasvillisuudelta avoimia ja ravinteisuudeltaan köyhiä itsekseen niittyviä alueita. Myös hulevesien keräämistä maanpinnalle erilaisin painantein ja pidätysoikeuksien tulee suosia.

Maaperä täynnä elämää

Maan pinnalla liikkuvista eliöistä havaitamme suuren osan, mutta maanalainen elämä on puutteellisesti tunnettu. Vierheruonon elävä maaperä sisältää bakteereja, sienitä, leviä, alkueläimiä ja maaperäeläimiä sukullisista laajuuksista. Niillä on suora vaikutus kasvien kasvuun ja

Kuvat

Yksi yksinkertaisin tapa lisätä puistojen luonnon monimuotoisuutta on lisätä lahovan puuaineksen määrää. Lahoppuuta voi säästää kolonialisoinnin tai kerää säännöllisen hoidon yhteydessä syntyneet rungot, riutat ja oksat lahoppuutahon kuten kuvassa on tehty Voikissaareessa. Lahoppuudat toimivat niin sanottuna hyönteishotelleina, joihin viihtyy hyvin monipuolinen joukko hyönteisiä ja hämähäkkieläimiä ja lahottajajäseniä. Ne tarjoavat ravinnon ja elinympäristön myös suurelle joukalle muita eläimiä. Monet sammakot, matelijat, linnut ja pikkunisäkkäät löytävät ruokansa sekä turvapaikan erilaisista riukuista. Kuva Tuomas Lahti.

Tavoite 8.: Lajien elinolosuhteita parannetaan

- Hyönteisille tärkeitä kasvilajeja suositaan puistosuunnittelun hankeohjauksessa ja Kaupunkikasvioppaan lajistosuunnitteluohjeissa
- Ei multaa hiekkamaiden pientareille
- Maisemapeltojen kasvivalinnoissa kukkivia viljelykasveja hyönteisille ja poimittavaksi
- Staralle ja urakoitsijoille järjestetty koulutusta hyönteisten huomioimisesta erilaisissa ympäristöissä keväällä 2022
- Oma hyönteishotellimallisto valmistui 2022, ohjeita pölyttäjien huomioimiseksi rakennetuissa ympäristöissä
- Kaupungilla ohjeet pienimuotoiseen kaupunkimehiläistarhaukseen
<https://www.hel.fi/helsinki/fi/asuminen-ja-ymparisto/tontit/luvat/maanvuokraus/mehilaistarhaus>

Uhanalaisen idänmasmalon siemeniä on kerätty ja kylvetty mm. Raide-Jokeriradan pientareille

Helsingin kaupunkitilaohje – hyönteishotellin ohjekortti

<https://kaupunkitilaohje.hel.fi/kortti/helsingin-hyonteishotellit/>

Linkki raporttiin ohjekortissa

M1 Helsingin hyönteishotellit

PÄIVITETTY: 2 ELOKUUN, 2022 LUOTU: 24 HELMIKUUN, 2022

Helsingin hyönteishotellien tavoitteena on parantaa urbaanien pölyttäjähönteisten elinolosuhteita kaupunkiympäristössä sekä lisätä ihmisten tietoisuutta pölyttäjien ahdingosta. Hyönteishotellien perustaminen kaupungin viheralueille ja julkisille pihuille sekä monilajisen pölyttäjästävällisen kasvillisuuden suosiminen tukevat kaupungissa elävien pölyttäjien ja muiden pistiäisten hyvinvointia, edistäen samalla myös laajemmin kaupunkiluonnon moninaisuutta. Helsingin hyönteishotellimallisto sisältää kolme erilaista hotellityyppiä, jotka on suunniteltu sijoitettavaksi erityyppisiin kaupunkiympäristöihin. Hyönteishotellohjeistusta ja hotellimallistoa voi vapaasti hyödyntää oman hyönteishotellin perustamista varten.

Hotellimalliston piirustusnumerot: 6231_701-704

Sisältö

Yleistä

Hyönteishotellit tarjoavat pesäpaikkoja kaupunkiympäristössä elävile pistiäisille. Etenkin mesipistiäiset ovat tärkeitä pölyttäjähönteisiä, jotka kärsivät sopivien elinympäristöjen puutteesta.

Hyönteishotellien vieraita ovat esimerkiksi erakkomehiläiset, erakkoampiaiset ja petopistiäiset.

Erakkomehiläiset ovat erinomaisia pölyttäjiä. Erakkoampiaiset ja petopistiäiset taas auttavat tuholaistorjunnassa saalistamalla kasveja tuhoavia hönteisiä.

Hotelleissa viihtyvät myös pistiäisten loiset. Loisista ei varsinaisesti ole haittaa, vaan ne ovat yhtä lailla tärkeä osa monimuotoisen kaupunkiympäristön lajistoa.

Kuvat

Kiiltokoloampainen tutkailemassa hyönteishotellin koloja. Jo varatut pesäkolut on suljettu savella. Kuva: Esa Sojamo.

Mesipistiäisseurannat & tiedon vaikutus toimintaan

- 2019 alkaen seuranta vuosittain - mesipistiäisten määrä ja lajisto, 8 laskentalinjaa (PÖLYHYÖTY-hanke, oma luontoseuranta)
- Töölönlahden puiston niitty yksi kohdealueista (kuvassa)
- Harvinaisemmat ketokimalainen ja kirjokimalainen havaittu alueella
- Tavoitteena laajentaa niittyä, muutetaan nykyinen nurmikkolohko niityksi
- Suunnitteilla pölyttäjäystävällisen viheralueen suunnittelu ja hoito-opas (OmaStadi-hanke & yhteistyö PÖLYKOORDI-hankkeen kanssa)

Tavoite 10.: Helsinkiläisten luontosuhdetta vahvistetaan ja tietoisuutta luonnon monimuotoisuuden merkityksestä lisätään

- Joka vuotisen LUMO-seminaarin 2022 aiheena luonnon seuranta ja kansalaishavainnointi: pölyttäjät nousivat vahvasti esiin
- Bongaa päiväperhosia, tee kansalaistiedettä! Kesä-elokuussa 2022 kuvalliset havainnot sinisiipisistä ja hopeatäplistä tallennetaan iNaturalist –sovellukseen
- Hyönteishotellityöpajat asukkaille (OmaStadi-hanke)
- Kaupungin järjestämiin luontopalveluihin ja ekotukitoimintaan on sisällytetty pölyttäjä-viestiä (Harakan luontokeskus, luonto-retket)
- HAMK:in opiskelijat ovat laatineet LUMO-oppaan ja videoita Helsinki-kanavalle mm. pölyttäjien merkityksestä

Kiitos !

tuuli.ylikotila@hel.fi